

5. Про утворення військових адміністрацій. Указ Президента України № 68/2022 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/682022-41405>

6. Про правовий режим воєнного стану: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

*Гуз К.Ю.,
ад'юнкт кафедри публічного управління та
адміністрування НАВС*

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Державна політика України в галузі охорони здоров'я та сфері надання медичної допомоги і реабілітації – це комплекс прийнятих загальнодержавних рішень чи взятих зобов'язань щодо збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я та соціального благополуччя населення держави як найважливішої складової її національного багатства шляхом реалізації сукупності політичних, організаційних, економічних, правових, соціальних, культурних, наукових та медичних заходів з метою збереження генофонду української нації, її гуманітарного потенціалу та врахування вимог нинішнього і майбутніх поколінь в інтересах як конкретної людини (особистості), так і суспільства в цілому [1, с. 261].

Основи державної політики у сфері охорони здоров'я викладено в низці нормативно-правових актів та програмних документів, визначальними з яких є: Конституція України; Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»; Концепція розвитку охорони здоров'я населення України, затверджена Указом Президента України від 7 грудня

2000 р. № 1313; Укази Президента України; Постанови Кабінету Міністрів України:

Державну політику України стосовно сфери надання медичної допомоги впроваджує Міністерство охорони здоров'я України, як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Міністерство охорони здоров'я України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, формуванні державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення, створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів, медичних імунобіологічних препаратів і медичних виробів, протидії ВІЛ-інфекції / СНІДу та іншим соціально небезпечним захворюванням.

У своїй діяльності Міністерство охорони здоров'я України керується Конституцією та законами України, дорученнями Президента, постановами Кабінету Міністрів та іншими законодавчими актами України.

Діяльність Міністерства охорони здоров'я України спрямована на розробку та реалізацію стратегічних цілей та пріоритетів держави, передусім таких, як: оптимізація медичного обслуговування, головною метою якої є покращення здоров'я населення, забезпечення рівного й справедливого доступу усіх громадян до медичних послуг належної якості; підвищення якості та доступності медичної допомоги дітям і матерям із впровадженням новітніх технологій; створення сприятливого регуляторного середовища для підприємництва та безпеки здоров'я громадян; удосконалення кадрової політики та інноваційний розвиток медичної науки; зниження рівня захворюваності та смертності населення від усіх хвороб, забезпечення профілактичного

спрямування охорони здоров'я та пропагування здорового способу життя [2, с. 219].

Довгострокові пріоритети Міністерство охорони здоров'я України стосуються: досягнення стабільного й повноцінного фінансового забезпечення галузі; підвищення ефективності та якості надання медичних послуг шляхом їх стандартизації; створення єдиного медичного простору.

Вітчизняні дослідники стверджують, що для розробки та запровадження ефективної державної політики реформування галузі охорони здоров'я необхідно пройти три наступні стадії: прийняття політичних та управлінських рішень, їх реалізації й оцінки результатів реформ. Зарубіжні автори акцентують увагу на необхідності виконання трьох груп заходів щодо успішної реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я: лібералізація попиту на медичні послуги шляхом розширення можливостей споживчого вибору і зміни ролі держави, споживачів, медичних закладів і лікарів, які взаємодіють і стають більш активними партнерами у сфері охорони здоров'я; диверсифікація пропозицій медичних послуг методом створення нового сприятливого середовища для недержавної та приватної діяльності шляхом перерозподілу власності, виробництва й фінансування охорони здоров'я; удосконалення стимулів для медичних закладів і медичних працівників за економію витрат і підвищення якості медичних послуг на новому конкурентному ринку [3, с. 318].

В основу нової сучасної парадигми державної політики України у сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг має бути покладено розуміння того, що здоров'я людини – соціально-економічна цінність, а здійснення скоординованих дій, спрямованих на покращення здоров'я нації, – стратегічний пріоритет держави. Тобто здоров'я кожної людини є невід'ємною складовою людського благополуччя, а здоров'я населення в цілому є запорукою успішного розвитку

суспільства, економічного зростання, соціальної захищеності та політичної стабільності.

Перспективний розвиток галузі охорони здоров'я та сфери надання медичної допомоги та реабілітації в Україні скеровується за наступними напрямками [4, с. 31]:

1. Покращення здоров'я та зниження первинної інвалідизації населення, загальної смертності та смертності населення в працездатному віці завдяки: раціональному використанню ресурсів галузі; солідарному принципу фінансування; підвищенню якості та ефективності медичної допомоги.

2. Зниження потреби у медичній допомозі завдяки: профілактиці та ранньому виявленню захворювань, контролю за перебігом захворювань та попередженню їх несприятливих наслідків; формуванню системи громадського здоров'я, залученню та мотивації населення до здорового способу життя; запровадженню заходів з реабілітації, організації спеціальних заходів з медичного забезпечення за окремими класами хвороб та нозологічними формами.

3. Здійснення реформування системи медичного обслуговування та реабілітації населення відповідно до Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні. Основними стратегічними цілями згідно даної стратегії визначають: реформування системи медичного обслуговування та реабілітації; підвищення якості та доступності медичної допомоги дітям та матерям із впровадженням новітніх технологій; зниження рівня захворюваності та смертності населення від усіх хвороб, забезпечення профілактичного спрямування охорони здоров'я та пропагування здорового способу життя; створення сприятливого регуляторного середовища для підприємництва та безпеки здоров'я громадян; удосконалення кадрової політики та інноваційний розвиток медичної науки [5, 6].

Отже, з усього вищевикладеного можна зробити висновок, що здоров'я кожної людини є невід'ємною складовою людського благополуччя, а здоров'я населення в цілому є запорукою успішного розвитку суспільства, економічного зростання, соціальної захищеності та політичної стабільності.

Література:

1. Адміністративне право: Підручник. За заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Хврков. Право. 2010. 624 с.
2. Аналіз та перспективи розвитку сімейної медицини Львівщиню. Я. М. Кашуба, В. Й. Кімакович, М. С. Паєнок та ін. Львів, 2010. 48 с.
3. Стрельченко О.Г., Бухтіярова І.Г., Бухтіяров О.А. Доктринальна характеристика суб'єктів публічної адміністрації: сучасний вимір у рамках європеїзації суспільства. Правова позиція (правонаступник наукового журналу «Вісник Академії митної служби України. Серія: «Право»). 2022. Випуск 2 (35). С. 22-26.
4. Лисенко Г. І. Розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної лікарської практики сімейної медицини в Україні. Г. І. Лисенко, Г. О. Слабкий, С. О. Закревська. Сімейна медицина. 2013. № 2. С. 18–21.
5. Линник С. Стратегія ВООЗ «Здоров'я – 2020» як засіб прискорення прогресу в досягненні максимального потенціалу у сфері охорони здоров'я населення. С. Линник. Публічне управління: теорія та практика. 2013. № 1 (13). С. 191–195.
6. Стрельченко О.Г., Бухтіярова І.Г. Особливості адміністративно-правового регулювання поведінки із медичними відходами. Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2021. Вип.2 (94). С. 156-170.